

СОЦІАЛЬНА РОБОТА ТА ІНКЛЮЗИВНА ОСВІТА

Анастасія Волик,

студентка ОС Магістр

Факультету дошкільної, спеціальної та соціальної освіти

Наук. керівник: **I. Г. Сизоненко**, к.пед.наук, доцент (БДПУ)

МЕЙКЕРСПЕЙС ЯК ІННОВАЦІЙНИЙ ЗАСІБ ПРАВОВОГО ВИХОВАННЯ УЧНІВ ЗАКЛАДУ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ

Актуальність. Незалежна та демократична держава ХХІ століття приділяє значну увагу вихованню учнів у сучасній українській школі, метою якого є формування всебічного гармонійного розвитку особистості. На сьогоднішній час в Україні спостерігається низький рівень правової культури серед учнівської молоді, причиною чого є грубе порушення законів та прав. Потреба у посиленні правового виховання учнів закладу загальної середньої освіти викликана певними факторами: розбудова правової держави вимагає загального піднесення рівня правової культури учнівської молоді; віднедавна сфера правового регулювання поширилась на неповнолітніх (створено ювенальну поліцію, спеціальні суди для неповнолітніх), що вимагає відповідних правових знань дітей; на фоні девальвації моральних та загальнолюдських цінностей, зниження життєвого рівня населення, стрімко відроджуються кримінальні традиції та звичаї, що активно проникають у молодіжне середовище.

Ступінь досліджуваності проблеми. Питання правового виховання школярів почали інтенсивно вивчати та досліджувати з 80-х років ХХ століття. Це питання цікавить багатьох вчених, серед них М. Володько, О. Карпов, В. Обухова, В. Оржеховська, О. Скақун, Л. Твердохліб, В. Воронов, М. Фіцула та ін. Однак згадані автори не розглядають проблему правового виховання учнівської молоді в соціально-педагогічному аспекті.

Мета дослідження: теоретично обґрунтuvати та дослідити проблему правового виховання учнів закладу загальної середньої освіти засобом мейкерспейсу. **Методи дослідження:** аналіз наукової літератури, анкетування.

Сутність дослідження. Визначення поняття «правове виховання» кожен науковець трактує по-різному. О. Скақун зазначає, що правове виховання являє собою процес засвоєння знань про основи держави і права, виховання у громадян поваги до закону, прав людини, небайдужого ставлення до порушень законності та правопорядку [1, с. 484]. М. Фіцула зазначає, що правове виховання це не лише викоренення правового ніглізму та правової нетграмотності, а й формування відповідного рівня правової культури особистості [3, с. 45].

У правовому вихованні джерелами правових знань дітей є батьки, друзі, школа, Інтернет, СМІ, журнали, кіно тощо. Ефективному вирішенню проблеми правового виховання учнів закладу загальної середньої освіти, на нашу думку, буде сприяти використання інноваційних засобів виховної діяльності, зокрема мейкерспейсу. Мейкерспейс – це креативний простір, де

Бердянський державний педагогічний університет

можна вчитися, винаходити, створювати, проявляти творчі здібності, таланти, розвивати інтелектуальну, пізнавальну сферу.

З метою вивчення рівня правової вихованості дітей нами було проведено дослідження, у якому взяли участь 27 учнів, 7–8-х класів Бердянського закладу загальної середньої освіти І-ІІІ ступенів №5. У процесі констатувального експерименту було використано анкету, за допомогою якої ми визначили якість знань учнів про права, обов'язки та закони. Встановлено, що 6 учнів (22%) відповіли на всі запитання вірно доповнюючи свою відповідь прикладами; 11 учнів (41%) дали відповіді на декілька запитань та під час виконання завдання, діти натрапляли на труднощі; 7 учнів (26%) відповіли на 2 запитання; 3 учні (11%) взагалі не змогли дати відповідь на питання.

Формувальний експеримент охоплював реалізацію програми «Знай та захицтай свої права» [2], яка включає 11 занять. В кожній темі є теоретичний, практичний аспект та основні терміни для повторення. В процесі роботи з учнями, за представленою програмою, розбиралі наступні питання: «обов'язки дитини», «основні ситуації порушення прав дитини», «які існують грубі порушення прав дитини», «як захистити себе та інших людей від насильства, торгівлі людьми, трудового рабства тощо», «в яких випадках дитина буває не правою та через, що вона може постраждати», «куди звертатись за допомогою». Під час роботи застосовували креативні методи роботи з учнями, спираючись на їхні інтереси: ігри, картки з персонажами мультфільмів, кіно- та відеолекторій, круглий стіл, створення власних казок, колажування тощо. Ми доповнили програму, впроваджуючи цікаві методи роботи, та отримали наступні результати: підвищився рівень успішності у навчанні; змінилися погляди щодо особистої поведінки та дисциплінованості; розвилися творчі здібності, за допомогою яких, можна знайти правильні та нестандартні шляхи вирішення конфліктних ситуацій.

Основні висновки. Виявлені результати дослідницької роботи дозволили виявити стан проблеми правового виховання учнів закладу загальної середньої освіти. Робота з використання засобу мейкерепрезу стала доповненням до систематичної соціально-педагогічної діяльності в цьому напрямку.

ЛІТЕРАТУРА

1. Скакун О. Ф. Теорія держави і права : підруч. : пер. з рос. / О. Ф. Скакун. – Х. : Консум, 2001. – 656 с.
2. Соціально-педагогічні основи захисту прав людини, протидії торгівлі людьми та експлуатації дітей: навч.-метод. посіб. / За заг. ред. К.Б. Левченко, Л.Г. Ковальчук. – 2-ге вид., доповн. і переробл. – К.: 2016. – 368 с.
3. Фіцула М. М. Правове виховання учнів : метод. посіб. / М. М. Фіцула. – К.: ІЗМН, 1997. – 148 с.